

- Clancey, R. 1982. Lyme arthritis in the Hunter Valley. – *Med. J. Aust.* 1: 139.
- Stiernstedt, G. 1985. Tick-borne Borrelia infection in Sweden. – *Scand. J. Inf. Dis. suppl.* 45: 1–69.
- Stiernstedt, G., Granström, M., Gärde, A., Hederstedt, B., Jörbeck, H., Kolmodin, G., Sköldenberg, B. & Svenungson, B. 1985. Tidig penicillinbehandling kan hindra CNS-symptom vid fästingöverförd Borrelia-meningit. – *Läkartidn.* 82: 2685–2687.
- Tambs-Lyche, H. 1943. Ixodes ricinus og piroplasmosen i Norge. – *Norsk Vet. Tidsskr.* 55: 337–366, 401–441, 449–506, 513–542.
- Tambs-Lyche, H. 1959. Ixodes ricinus som mulig vektor for sykdommer hos mennesker i Norge. – *Nord. Med.* 62: 1217–1222.
- Åsbrink, E. 1985. Erythema chronicum migrans Afzelius and acrodermatitis chronica atrophicans. – *Acta Derm. Venereol. suppl.* 118: 1–63.
- Åsbrink, E. & Hovmark, A. 1986. Spiroketos via fästingbett. – *Journalen (Kabi-Vitrum)* 6: 203–205.
- Åsbrink, E., Hovmark, A., Olsson, I. & Hederstedt, B. 1985. Irreversibla förändringar kan uppstå om inte till synes banala och självläkande symptom behandlas. – *Läkartidn.* 82: 2681–2684.
- Åsbrink, E., Olsson, I. & Hovmark, A. 1986. Erythema chronicum migrans Afzelius in Sweden. A study on 231 patients. – *Zbl. Bakt. Hyg. A* 263: 229–236.
- Öhman, C. 1961. The geographical and topographical distribution of Ixodes ricinus in Finland. – *Acta Soc. Pro Fauna & Flora Fenn.* 76: 1–38.

Recension

Hansen M. 1987. *The Hydrophiloidea (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark*. Fauna Entomologica Scandinavica 18. 254 s, 345 fig, 4 plancher. E. J. Brill, Leiden & Scandinavian Science Press Ltd., Copenhagen. Pris 270 SKr, med abonnemangsrabatt 205 SKr.

Michael Hansen har med denna fauna gjort en mycket fin insats för alla som vill lära känna skalbaggsfamiljerna Hydraenidae, Spercheidae, Georissidae, Hydrochidae och Hydrophilidae. Flertalet av dessa oftast vattenlevande djur har vållat samlarna många bekymmer och det är nu mycket värdefullt att få dem behandlade i en samlad volym, vilket tidigare saknats. Bestämningsnycklarna är rikligt illustrerade och mycket välgjorda. Många släkten innehåller ytterst svårskiljda arter – och det är inte att begära att en säker identifiering alltid skall kunna göras direkt utifrån boken. Här krävs en viss erfarenhet och tillgång till referensmaterial. Hansen behandlar larverna endast översiktligt och understryker att mycket arbete återstår innan alla larver kan identifieras till art.

Det är svårt att hitta något att anmärka på i denna fauna. Möjligen har Hansen varit väl flitig vid användandet av undersläkten. Många av dessa förefaller fylogenetiskt dåligt grundade, och kunde gärna ha utelämnats. Nomenklaturen följer i stort sett Enumeratio (Silfverberg 1979), fastän Hansen har valt att behandla även Hydrochidae och Spercheidae som egna familjer. Vidare har *Ochtebius kaninensis* Popp. fått art-status, liksom *Helophorus aequalis* Thoms. och *Enochrus fuscipennis* (Thoms.).

Hansen har reviderat många fynduppgifter, och då flera arter tidigare ofta felbestämts förändras i en rad fall utbredningsbilden märkligt. Några ar-

ter som anges som vitt spridda i de svenska skalbaggskatalogerna (Klefbeck & Sjöberg 1960 & Lundberg 1986) har enligt Hansen en mycket begränsad utbredning i Sverige. Detta gäller bl a för *Limnebius papposus* Muls. och *Anacaena limbata* (Fabr.). Från den senare arten har nyligen urskiljts *A. lutescens* (Steph.), vilken är spridd över hela landet. Hansen har även tittat på ett stort material av artparet *Hydrochus elongatus* (Schall.) och *H. ignicollis* Motsch., och tydligt är att den senare är den i Sverige vanligare arten av de två.

Hansen redovisar även en del landskapsfynd som inte finns med i den nya svenska skalbaggskatalogen (Lundberg 1986). I texten finns dock en felaktig angivelse att *Helophorus grandis* Ill. i Sverige förekommer upp till Nb – det skall vara Vb. Även om Hansen kontrollerat många äldre fynduppgifter så kvarstår dock en del tveksamheter. Ett exempel är det nordligaste svenska fyndet av *Laccobius bipunctatus* (Fabr.) från Ån, vilket härrör från den gamla katalogen (Klefbeck & Sjöberg 1960). Jag har inte lyckats belägga det fyndet (Fauna Norrlandica 1987(2)), och finner det sannolikt att det är grundat på felbestämda ex.

Mycket tack vare Robert Angus arbete med *Helophorus* är nu artsystematiken tämligen väl utredd för de skandinaviska palpbyggarna. Hansen pekar på en del nomenklaturproblem som återstår att lösa och kommande fylogenetiskt inriktade studier kommer säkerligen att stupa om bland släkten och familjer. Några problem på artnivå som uppenbarligen kräver ytterligare studium återfinns kring arterna *Hydrobius fuscipes* (L.) och *Enochrus quadripunctatus* (Herbst).

Denna volym av Fauna Ent. Scand. bör vara till stor glädje och nytta för alla skalbaggsintresserade.

Anders Nilsson